

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Ivony Šubrtové ve věci žalobce: ██████████, t. č. na adrese: ██████████, zast. Mgr. Františkem Drlíkem, advokátem se sídlem náměstí Míru 9/137, Šumperk, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky**, ██████████, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. června 2016, č. j. VS-107894-4/ČJ-2016-802232-KŘ, o stížnosti žalobce proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 27. června 2016, č. j. VS-107894-4/ČJ-2016-802232-KŘ, o stížnosti žalobce proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, s e z r u š u j e a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět sporu

Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla stížnost žalobce proti rozhodnutí vychovatele ██████████ o uložení kázeňského trestu ze dne ██████████ 2016, č. j. VS-107894-4/ČJ-2016-802232-KŘ, kterým byl žalobci podle § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVTOS“), uložen

kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 5 dní, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení.

Kázeňské provinění žalobce mělo spočívat v tom, že žalobce dne [REDAKCE] 2016 v 7.07 hod. před celou č. [REDAKCE] v [REDAKCE] patře ubytovny [REDAKCE] narušoval průběh ranní početní prověrky. Nejprve při početní prověrce odmítl nastoupit na určeném místě před celou č. [REDAKCE], kdy za tímto účelem musel být [REDAKCE] opakovaně vyzván, aby toto místo neopouštěl. Dále pak po sečtení odsouzených a provedení kontroly pořádku v cele č. [REDAKCE] opustil bez svolení stanovený nástupní tvar, odbíhal po chodbě a odmítal se do této cely vrátit. Jako důvod uvedl, že se v cele necítí dobře. Na domluvu přítomného vychovatele [REDAKCE] nereagoval a do cely se vrátil až po opakované důrazné výzvě [REDAKCE].

II. Obsah žaloby

Nutno předeslat, že žaloba byla psána poněkud specifickým stylem, neboť žalobce se nedržel pouze daného deliktního jednání, ale nahlížel na věc spíše v obecném kontextu, od předmětu sporu často odbíhal a věnoval se např. obecně problematické vězeňství apod.

Podstatou žaloby bylo žalobcovo upozornění, že dle ZVTOS by na celách neměli být společně umístěni kuřáci a nekuřáci, resp. prvověznění a recidivisté. K tomu mělo v jeho případě údajně dojít. Správní orgány se však s námitkami žalobce v tomto směru vůbec nevypořádaly. Žalobce dále přišel s tvrzením, že v důsledku této skutečnosti byl „ohrožen na životě“. Neustále také zdůrazňoval, že se v souvislosti s tím obrátil na oddělení prevence a stížností (dále jen „OPaS“). Podle něj tedy správní orgány neprošetřily řádně a nezohlednily všechny okolnosti případu, nedodržely postup dle ZVTOS. Navrhoval proto, aby mu byl trest zmírněn na důtku a aby žalovaná byla zavázána soudem k úhradě 10. 000,- Kč za každý den umístění do uzavřeného oddělení.

V doplnění žaloby ze dne 1. 8. 2016 se žalobce blíže věnoval skutkovému stavu věci. Uvedl, že byl umístěn na celu [REDAKCE] ubytovny [REDAKCE] mezi vícetrestané. Spolubydlíci s tím ovšem souhlasili pod podmínkou, že bude žalobce hned ráno přemístěn, jinak mu vyhrožovali fyzickým násilím. S tím nakonec všechny zúčastněné strany (tedy i zaměstnanci žalované) souhlasily. Tím mělo dojít k porušení § 7 písm. b), § 15 a § 35 odst. 1 a 4 ZVTOS. Na tom dle žalobce nic nemění skutečnost zdůrazňovaná žalovanou, a to že šlo o umístění dočasné. Žalobce byl podle svého přesvědčení ohrožen na životě, což se následně projevilo zraněním. Přes jeho řádné a včasné upozornění zaměstnanci žalované v tomto směru nic neučinili. Vysvětluje si to tím, že ho považují za kverulanta, který si stále na něco stěžuje. Zdůraznil, že se jedná o jeho první kázeňský přestupek a to mělo být zohledněno při uložení druhu a výše trestu. K doplnění dokazování navrhoval zhlédnutí kamerových záznamů a předložení závěrů šetření OPaS.

III. Obsah vyjádření žalovaného k žalobě

Ve vyjádření k žalobě žalovaná odkázala na obsah prvoinstančního rozhodnutí. Jeho odůvodnění dle ní obsahuje shrnutí všech zjištěných skutečností odůvodňujících výrok, jsou v něm uvedeny skutečnosti, které byly podkladem pro rozhodnutí a jež byly prokázány, rovněž důkazy, na jejichž základě byla vina prokázána, úvahy, kterými byl zaměstnanec s kázeňskou pravomocí veden při hodnocení důkazů, skutková zjištění, vypořádání se s námitkami pachatele kázeňského přestupku a stručné odůvodnění druhu a výše uloženého kázeňského trestu. Žalobce tehdy své nedovolené jednání nepopíral a ve svém vyjádření ke skutečnostem, které mu byly kladeny za vinu, a k důkazům uvedl pouze „Chtěl jsem na jinou celu.“

Ve stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu žalobce neuvedl v podstatě žádný podstatný důvod, který by se vztahoval k přestupku nebo k průběhu kázeňského řízení. Projevil pouze nesouhlas s vydaným rozhodnutím a provedeným šetřením. Namítané porušení ZVTOS nijak nespecifikoval.

V žalobě přišel žalobce nad rámec tvrzení uváděných v průběhu kázeňského řízení s tím, že žalovaná porušila ve vztahu k ubytování odsouzených kritéria obsažená v § 7 ZVTOS. K tomu žalovaná uvedla, že žalobce (prvovězněný, nekuřák) byl do cely č. ■■■ v ubytovně ■ (recidivisté, kuřáci) ubytován večer ■■■ 2016 a to s jeho souhlasem. Ubytování v cele s odpovídající kategorií odsouzených odmítl, což podepsal v Jednotném záznamovém listu. Důvodem přestěhování bylo zhoršení vztahů mezi odsouzenými ve stávající cele, přičemž na vzniku krizové situace se nezanedbatelnou měrou podílel i sám žalobce.

K tvrzení žalobce, že byl v cele č. ■■■ ubytovny ■ ohrožen na životě, žalovaná sdělila, že v době spáchání kázeňského přestupku (čili v průběhu ranní početní prověrky dne ■■■ 2016) nenahlásil, že byl v této cele fyzicky napaden či ohrožován jiným odsouzeným. Tuto skutečnost neuvedl ani v průběhu kázeňského řízení. V této cele byl navíc umístěn jen velmi krátce a již ve večerních hodinách ■■■ 2016 byl opět přestěhován na jinou celu. Údajné napadení v cele č. ■■■ ubytovny ■ nenahlásil žalobce ani dodatečně. Jeho tvrzení tedy není nijak doloženo. Žalobce ani neodůvodnil, proč toto tvrzení ve vztahu ke kázeňskému přestupku neuvedl dříve. Proto se jeví jako nedůvěryhodné, vedené snahou vyhnout se kázeňskému trestu.

K návrhům na provedení důkazů žalovaná konstatovala, že v případě kamerových záznamů žalobce neuvádí, jakým způsobem by tyto měly přispět k objasnění spáchání kázeňského přestupku. On sám své jednání nepopírá, je dostatečně prokázáno výpověďmi svědků. Šetření OPaS tehdy ještě probíhalo.

Žalovaná dále uvedla, že v kázeňském řízení byly zohledněny všechny objektivní skutečnosti i tehdy vznesené námitky žalobce. Vypořádána byla i žalobní námitka, že se u žalobce jedná o první přestupek, a proto mu měl být uložen trest mírnější. Tvrzení o porušení ZVTOS jsou obecná, žalobce je nijak nedoložil.

Dle mínění žalované žalobce dlouhodobě vykazuje známky tendenčního a manipulativního jednání, kdy se v podmínkách výkonu trestu odnětí svobody snaží dosáhnout výhod souvisejících s ubytováním. Vzhledem k jeho osobnosti nelze

vyloučit ani vědomé a účelové jednání z jeho strany (cílené provokace jiných odsouzených a vyvolávání konfliktů, sebepoškozování, nepravdivé nařčení zaměstnanců).

Žalovaná proto navrhla zamítnutí žaloby pro její nedůvodnost.

Své vyjádření k žalobě ještě žalovaná doplnila podáním ze dne 10. 10. 2016. Sdělila, že pověřený orgán Vězeňské služby ČR ukončil dne 6. 10. 2016 šetření ve věci údajného napadení žalobce vydáním Závěrečné zprávy pod č. j. VS-107952-62/ČJ-2016-802210-1, kterou soudu předložila. Zdůraznila závěr šetření, tedy že nebyly zjištěny skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin a odůvodňující zahájení úkonů trestního řízení podle § 158 odst. 3 trestního řádu.

Podáním ze dne 13. 1. 2017 žalovaná oznámila krajskému soudu, že dne 21. 12. 2016 k tomu pověřený vychovatel podle § 53 odst. 1 ZVTOS prominul žalobci uložený kázeňský trest ze dne ██████ 2016. Žalobce tedy uvedený kázeňský trest nevykonal.

IV. Replika žalobce

Podáním ze dne 27. 2. 2017 žalobce reagoval na vyjádření žalované. Předložil krajskému soudu zprávy o ambulantním vyšetření v Nemocnici ██████ ze dnů ██████ a ██████ 2016. Odkazoval také na závěr šetření Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové č. j. 1 KDT 177/2016-9, dle něhož „uložený kázeňský trest lze považovat za přísný, nikoliv však nezákonný“. Znovu pak rozporoval, že by souhlasil s umístěním na celu mezi kuřáky, neboť je nekuřák a astmatik. Žádná jiná varianta ubytování mu nabídnuta nebyla. Setrval na tom, že uložený trest je nejenom přísný, ale i nezákonný. Přestože splnil povinnost ohlásit násilí či hrozící nebezpečí, žalovaná těmito následkům nezabránila.

V. Jednání soudu

Protože žalobce trval na nařízení jednání ve věci, krajský soud je nařídil na den 25. 7. 2017.

Při jednání žalobce uvedl, že dne ██████ 2016 ve večerních hodinách měl incident na cele č. ██████, v níž byl do té doby umístěn. Bylo rozhodnuto o jeho přemístění do jiné cely s tím, že mu bylo nabídnuto umístění do cel mezi prvoodsouzené a nekuřáky. V nich ovšem byli umístěni vězni zařazení do III. diferenciací skupiny, v jedné z cel byl pak umístěn bratr osoby, s níž měl na cele č. ██████ incident. Žalobce proto souhlasil, že bude umístěn do cely č. ██████ mezi opakovaně odsouzené. Rozhodně však nikdy nepodepsal souhlas s tím, že by byl umístěn mezi kuřáky, je totiž astmatik. Na skutečnost, že jsou v cele č. ██████ umístěni kuřáci, jej nikdo neupozornil. V cele č. ██████ byl spoluvězni upozorněn, že bude fyzicky napaden, pokud se do ní po ranní sčítací prověrce vrátí. Proto reagoval při ranní sčítací prověrce dne ██████ 2016 tak, jak je popsáno v rozhodnutí o uložení kázeňského trestu. Již tehdy ovšem uváděl, že nechce zpátky do cely, neboť se cítí ohrožen na zdraví. Po návratu na celu, stejně jako při následující dopolední

vycházce, skutečně napaden byl, ovšem při následujících pohovorech s vychovateli a ředitelem věznice uvedl, že si zranění způsobil sám, neboť by jinak se spoluodsouzenými nevydržel a došlo by k dalšímu napadení. Jak to skutečně bylo, sdělil až v rámci stížností OPaS. Uložený trest považuje za zcela neadekvátní, byl totiž kázeňsky trestán poprvé. Opakovaně sdělil, že dle jeho názoru se jednalo o mstu daného vychovatele vůči jeho osobě. S příslušníky Vězeňské služby se vždy snažil jednat slušně, po svém přeložení do Věznice ■■■■■ nemá nejmenší problémy, je hodnocen kladně.

Krajský soud následně provedl důkazy předložené žalobcem, jak je podrobně popsáno v protokolu o jednání.

Pověřený pracovník žalované argumentoval tím, že pokud jde o druh trestu, jedná se ohledně trestů umožňujících odsouzeným omezení pohybu o lehčí typ trestu, jeho délka pak byla stanovena při spodní hranici sazby. Dané jednání proběhlo před ostatními odsouzenými, což zvyšuje jeho nebezpečnost, takové incidenty mohou vést mnohdy i k revoltě ostatních odsouzených.

V ostatním odkázali účastníci řízení na svá písemná podání, provedení dalších důkazů nepožadovali, setrvali také na svých procesních návrzích. Zástupce žalobce navrhl, aby soud případně využil možnosti uložený trest moderovat, tedy aby uložil žalobci trest mírnější, konkrétně aby žalobci uložil důtku.

VI. Skutkové a právní závěry krajského soudu

Krajský soud následně přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "s. ř. s"). O věci usoudil následovně.

K věci samé třeba nejdříve uvést, že ve světle judikatury Ústavního soudu (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2010, Pl. ÚS 32/08), nahlíží krajský soud na kázeňský trest „umístění do uzavřeného oddělení na 14 dní, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení“ jako na trest, který představuje závažný zásah do základních práv a svobod odsouzeného. Na druhé straně krajský soud samozřejmě rozumí požadavkům orgánů Vězeňské správy na rychlost ukládání kázeňských trestů v zájmu udržení potřebné kázně a na s tím související nároky na náležitosti rozhodnutí o nich. Ostatně i s ohledem na závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 21. 10. 2008, č.j. I. ÚS 1785/2008, platí, že s ohledem na charakter rozhodnutí o kázeňských trestech, s přihlédnutím k netypickým okolnostem, za nichž k jejich ukládání dochází, a rovněž vzhledem k lhůtám, ve kterých jsou správní orgány povinny rozhodnout, nelze klást co se takto vydávaných rozhodnutí, resp. jejich preciznosti týká, stejné nároky jako na rozhodnutí ostatních správních orgánů nebo soudů. Nicméně, jelikož rozhodnutí vydaná v kázeňských řízeních mohou citelně zasáhnout do základních práv odsouzeného, nelze mít za to, že je zde tudíž a priori prostor pro zlehčování procesu rozhodování o kázeňských trestech a jeho nedostatky odůvodňovat toliko potřebou flexibility.

Dále krajský soud připomíná, že podle § 177 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění, se základní zásady činnosti správních orgánů, uvedené v jeho §§ 2 až 8, použijí při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje. Tyto zásady vycházejí z obecných principů právních obsažených v ústavním, mezinárodním a komunitárním právu, tedy v právních normách vyšší síly než zákon, které proto nemůže žádné zákonné ustanovení z materiálního hlediska vyloučit. Na konkrétní obsah ustanovení §§ 2 až 8 správního řádu proto krajský soud odkazuje. K jejich dodržení v přezkoumávané věci se ještě vrátí dále.

K věci samé krajský soud konstatuje, že žalobci byl uložen rozhodnutím vydaným v prvním stupni dne [REDAKCE] 2016 vychovatelem [REDAKCE] dle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 5 dní, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení.

Uložení kázeňského trestu, včetně jeho druhu a výše, bylo odůvodněno následovně:

„Při rozhodování o výši a druhu uloženého kázeňského trestu bylo zohledněno jeho dosavadní chování, přičemž v posledních dnech došlo k jeho výraznému zhoršení i přes opakované domluvy, které se mýjely účinkem, dále byl zohledněn především způsob spáchání a závažnost kázeňského přestupku.“

O stížnosti žalobce proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu rozhodl speciální pedagog [REDAKCE] žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 27. 6. 2016 doručeným téhož dne žalobci. Problematika druhu a výše uloženého trestu byla v rozhodnutí řešena takto:

„Uložený kázeňský trest je úměrný závažnosti spáchaného káz. přestupku, neboť odsouzený hrubým způsobem porušil své povinnosti a odmítal akceptovat domluvy a výzvy zaměstnanců VS. Vychovatel [REDAKCE] [REDAKCE] nepřekročil svou kázeňskou pravomoc a uložený kázeňský trest je v souladu s účelem výkonu trestu, proto ho potvrzují beze změny.“

Dle věty první § 47 odst. 1 ZVTOS lze kázeňský trest udělit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného. Tak tomu dle krajského soudu v přezkoumávané věci bylo. Předně, žalobce nikdy nerozporoval, a při jednání soudu potvrdil, že při ranní sčítací prověrce dne [REDAKCE] 2017 se choval způsobem popsaným ve výroku rozhodnutí o uložení kázeňského trestu (viz bod I. odůvodnění tohoto rozsudku). Nezpochybnil, že odmítal uposlechnout výzvy přítomných zaměstnanců Vězeňské služby, že odbíhal z nástupního tvaru, že se odmítal vrátit dobrovolně do cely č. [REDAKCE]. Žalobce se pouze snažil z tohoto svého jednání vyvinut, když tvrdil, že pro ně měl objektivní důvod spočívající v obavě o své zdraví, protože mu před tím bylo ze strany spoluodsouzených na cele č. [REDAKCE] vyhrožováno fyzickým násilím.

Taková obrana žalobce ovšem nemůže obstát. Dle § 28 odst.1 ZVTOS je odsouzený ve výkonu trestu povinen, mimo jiné, dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců vězeňské služby, dodržovat zásady

slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu věznice. Není pochyb o tom, že s ohledem na provedené důkazy žalobce tyto svoje povinnosti porušil, neboť při ranní sčítací prověrce dne ■■■■■ 2016 svým chováním porušoval pravidla pro chování odsouzených při této činnosti a opakovaně odmítal uposlechnout pokyny, resp. příkazy přítomných zaměstnanců Vězeňské služby, aby v tomto svém nedovoleném chování přestal.

Žalobce coby odsouzený se z protiprávnosti takového svého jednání nemůže „vyvinít“ tvrzením, že k němu měl takové či onaké „objektivní“ důvody. Pokud žalobce měl konkrétně obavy z toho, že mu po návratu na celu č. ■■■■■ z ranní sčítací prověrky hrozí ze strany ostatních vězňů umístěných v této cele fyzické násilí, měl možnost využít prostředků na ochranu svých práv vymezených v § 26 ZVTOS, resp. postupovat dle § 35 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, který stanoví postup při ochraně odsouzených proti neoprávněnému násilí a ponižování lidské důstojnosti. Ani jeho obava z fyzického násilí (ať už důvodná či nikoliv) jej neopravňovala na tento postup rezignovat a řešit situaci shora popsáním, a bezpochyby nezákonným, způsobem. Ve shodě se závěry správních orgánů tedy krajský soud o vině žalobce v dané věci pochyb nemá.

Jinak je tomu ovšem v případě závěrů správních orgánů ohledně druhu a výše uloženého trestu. Dle § 47 odst. 2 ZVTOS musí být uložený kázeňský trest úměrný závažnosti spáchaného kázeňského přestupku a musí být v souladu se zájmem na dosažení účelu trestu. Podle § 58 odst. 5 shora již zmíněné vyhlášky č. 345/1999 Sb. lze kázeňský trest uložit, je-li vina odsouzeného prokázána. Při rozhodování o uložení kázeňského trestu je zaměstnanec Vězeňské služby povinen přihlídnout zejména k závažnosti kázeňského přestupku a okolnostem, za nichž byl spáchán, jakož i k dosavadnímu chování odsouzeného. Kázeňský přestupek lze řešit též výchovným pohovorem bez uložení kázeňského trestu; tato skutečnost se vyznačí v záznamu o kázeňském přestupku.

Jak již shora uvedeno, prvoinstanční správní orgán uvedl ohledně druhu a výše uloženého trestu v odůvodnění rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, že *„Při rozhodování o výši a druhu uloženého kázeňského trestu bylo zohledněno jeho dosavadní chování, přičemž v posledních dnech došlo k jeho výraznému zhoršení i přes opakované domluvy, které se mýjely účinkem, dále byl zohledněn především způsob spáchání a závažnost kázeňského přestupku.“*

Takovou formulaci však považuje krajský soud za příliš obecnou a postrádající úvahy, byť jenom stručné, o důvodech druhu a výše uloženého trestu. Není zřejmé, o jaké dosavadní chování žalobce mělo jít, tedy zda se jednalo o skutečnost polehčující (tedy že dosavadní chování bylo dobré) nebo o přitěžující (tedy že se již doposud špatné chování žalobce ještě zhoršilo). Závěr o tom, že byl zohledněn především způsob spáchání a závažnost kázeňského přestupku, není nikterak konkretizován. Přitom by stačilo, kdyby správní orgán stručně rozvedl, v čem spatřuje závažnost projednávaného kázeňského přestupku, případně v čem je škodlivý způsob jeho spáchání, tak jako se o to pokusil pověřený pracovník žalované při jednání soudu (viz bod V. odůvodnění tohoto rozsudku). K takovému dodatečnému doplňování odůvodnění přezkoumávaného správního rozhodnutí však již soud ve správním soudnictví přihlídnout nemůže, neboť při přezkumu žalobou

napadeného rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Správní orgán rozhodující o stížnosti žalobce se pak k problematice druhu a výše kázeňského trestu vyjádřil větou „*Uložený kázeňský trest je úměrný závažnosti spáchaného káz. přestupku, neboť odsouzený hrubým způsobem porušil své povinnosti a odmítal akceptovat domluvy a výzvy zaměstnanců VS. Vychovatel ■■■■■ nepřekročil svou kázeňskou pravomoc a uložený kázeňský trest je v souladu s účelem výkonu trestu, proto ho potvrzují beze změny.*“

Tím ovšem vady výše vytknuté prvoinstančnímu správnímu orgánu nikterak nenapravit, neboť své závěry o závažnosti spáchaného kázeňského přestupku, které by odůvodňovaly jeho úměrnost a soulad s účelem výkonu trestu, rovněž podrobněji nevysvětлил.

Nutnost klást na odůvodnění napadeného rozhodnutí takové požadavky vyvstává v daném případě o to zřetelněji, že žalobce skutečně doposud nebyl kázeňsky trestán (alespoň toto tvrzení žalobce žalovaná v průběhu celého soudního řízení nikterak nezpochybnila). Přestože se tedy jednalo o jeho první kázeňský trest, byl zvolen trest umístění do uzavřeného oddělení na několik dní, který je s ohledem na škálu trestů (viz § 46 ZVTOS) nutno hodnotit jako trest přísnějšího charakteru. Mimochodem o dosavadní kázeňské bezúhonnosti žalobce v obou rozhodnutích není zmínka, přestože se jedná o důležitou polehčující okolnost. Tím samozřejmě krajský soud neříká, že daný druh trestu v uvedené výši není možné uložit i za situace, kdy delikvent doposud kázeňsky trestán nebyl. Musí však k takovému postupu být dostatečně vážné důvody, a právě jejich popisu proto musí správní orgány v odůvodnění svých rozhodnutí o uložení kázeňského trestu věnovat patřičnou pozornost.

Uvedené jenom dotvrzuje výše konstatované názory krajského soudu o nedostatečnosti odůvodnění druhu a výše trestu v napadeném rozhodnutí i v jemu předcházejícím rozhodnutí o uložení kázeňského trestu. A tedy rovněž výsledný závěr krajského soudu, že ohledně druhu a výše kázeňského trestu zůstalo žalované rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Orgány Vězeňské služby České republiky zúčastněné na řízení tak nepostupovaly v přezkoumávané věci ani v souladu se shora citovanými obecně závaznými právními předpisy, o základních zásadách činnosti správních orgánů nemluvě. Jejich postupem totiž došlo přinejmenším k porušení § 2 odst. 1 (zásady zákonnosti) a odst. 3 (zásady přiměřenosti, když trest a jeho výše není řádně odůvodněna).

Krajský soud se rozhodl zrušit pouze rozhodnutí žalované o stížnosti žalobce proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, nikoliv tedy současně i rozhodnutí o uložení kázeňského trestu (což mu umožňuje § 78 odst. 3 s. ř. s.), protože nápravu vytčených vad by mohl zjednat i druhoinstanční správní orgán v odvolacím řízení, neboť správní řízení tvoří jeden celek.

Vzhledem k výše uvedenému proto krajskému soudu nezbylo, než žalobou napadené rozhodnutí dle § 78 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s již citovaným § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro vady řízení zrušit a věc žalované vrátit k dalšímu řízení. V něm žalovaná bude vázána právním názorem krajského soudu vysloveným v tomto rozsudku (viz § 78 odst. 5 s. ř. s.). Samozřejmě, v dalším řízení se žalovaná bude muset rovněž vypořádat se skutečností, že v mezidobí byl žalobci podle § 53 odst. 1 ZVTOS předmětný kázeňský trest prominut.

Pro úplnost krajský soud dodává, že s ohledem na závěr o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí v části týkající se druhu a výše uloženého trestu, nepřicházela v úvahu aplikace § 78 odst. 2 s. ř. s., tedy moderace trestu, jak navrhl zástupce žalobce při jednání soudu. Krajský soud totiž nemohl v důsledku této vady řízení posoudit, zda trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, což je zákonný předpoklad takového postupu.

VII. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalobce, ten však byl od platby soudního poplatku osvobozen, zástupce mu byl ustanoven krajským soudem, navíc se náhrady nákladů řízení vzdal.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 25. červenec 2017

JUDr. Jan Rutsch v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:

██████████